

"BITI OVDJE - OBJAVLJIVATI TAMO"

O položaju male europske etnologije

SAŽETAK

U članku se problematizira položaj hrvatske etnologije u ponudi svjetske suvremene antropološke misli. Decentralizacija interpretativne moći i dijalog *domaćih etnologija* koje nudi postmoderna antropologija, upućuje na poseban komentar položaja znanosti s perifernim statusom. Ovdje se samo naznačuju neka ključna mjesta postmodernističkog zapleta koja, zbog bitno drukčijih povijesti antropologije kao svjetske znanosti i etnologije kao nacionalne, podliježu "autohtoniziranju". Radi se prvenstveno o njegovu kritičkom potencijalu, pogotovo onom izašlom iz antropološkog odmjeravanja *problema drugog* u etnologijama koje svoj predmet doživljuju kao *vlastitu kulturu*. Pitanje identiteta pojedinih znanstvenih tradicija upućuje na elemente povijesti *etnološkog drugog* različite od, danas visoko problematiziranog i osviještenog, *antropološkog drugog*, kao razlike između primarno nacionalnih i primarno "kolonijalnih" uvida u kulturu unutar paradigmi koje su određivale taj paralelizam: *identitet* naspram *alteritetu*, povijesna (vremenska) distanca naspram geografske (prostorne), dijakronijski slijed kulturnih elemenata naspram njihova sinkronijskog međusobnog odnosa, zahvat u *tradiciju* naspram zahvata u *egzotiku*, itd. Parafrazirajući Geertzovu glasovitu sintagmu *biti tamo-pisati ovdje*, kojom označuje udvojeni položaj "egzotičnih" antropologa - koje je postmoderna antropologija dovela "kućnom predmetu", problemima vlastite kulture i vlastitog diskursa - odmjerava se položaj *starih domaćih etnografa*, problem internacionalizacije malih disciplina kao "biti ovdje - objavljivati tamo". Na ovako postavljenom problemskom planu, dolazi do izražaja i posebnost hrvatske etnološke tradicije s kojom valja računati, ili kao s kapitalom, ili kao s bremenom u višestranu poželjnom međunarodnom dijalogu.